

Lokal Nyt

FALDSLED | MILLINGE | SVANNINGE

EFTERÅR 2021 | NR. 19

GRUPPE MØLLE

- et af de fineste møllesteder i Danmark...

En historisk landejendom 4

Sommerlige højtider 9

Noget om vild natur 10

Kirkeblad Falsled/Svanninge 13

VELKOMMEN TIL HØSTFESTIVAL 2021 - se siderne 19 - 25

© Lokalrådet for Falsled - Millinge - Svanninge

**Brug din lokale butik
og vær med til
at styrke og bevare et
Stærkt lokalsamfund**

Dagli's Brugsen

Assensvej 249 5642 Millinge tlf. 62619494 mail: 06142@coop.dk

LOKALRÅDET

FORMAND

NIELS ERIK JENSEN
Brahesvej 29
Tlf. 5239 2800
nejenggaard@gmail.com

NÆSTFORMAND

HENNING BAHL
Violstræde 11
Tlf. 2113 9335
henningbahl@mail.dk

SEKRETÆR

PUSSE HANSEN
Stenbækvej 47
Tlf. 2143 2314
skovlyplantage@jubii.dk

SUSANNE JERVELUND
Grubbe Møllegården 8A
Tlf. 2173 6718
jervelund@gmail.com

JAN ANDRESEN
Assensvej Faldsled
Tlf. 5195 2440
simulu@gmail.com

ERLING ANDERSEN
Granvej 12
Tlf. 6268 2544
bendyand@stofanet.dk

WEBSITE

SUSANNE JERVELUND
PUSSE HANSEN

FACEBOOK

BIRGIT BENDTSEN
Nygyde 14
Tlf. 4241 8568
nygyde@gmail.com

ANNONCER I LOKAL NYT

MARLENE LÜHNING
Tlf. 2976 0054
lokalnytannoncer@gmail.com

KNUD HERMANN
knud.hermann@mail.dk

PRODUKTION AF LOKAL NYT

EP Grafisk
Tlf. 6617 5515
torben@epgrafisk.dk

LOKAL NYT

Egedalgaard, kærlighed ved første blik	Side 4
Nyt fra Svanninge Børnehus	5
Arbejdet med udviklingsplan	6
Lillely skovbørnehave og vuggestue	9
Vild natur og biodiversitet	10
Nyt fra Danske Seniorer Svanninge	11
Nyt fra Svanninge Folkemindesamling	12
Kirkeblad	13
Velkommen til Høstfestival 2021	19
Høstpyntning	20
Kalender Høstfestival 2021	21
Program Høstfestival 2021	22
Fest i Svanningehallen	27
Gruppe Mølle, den lokale vind- og vandmølle	29

NÆSTE UDGAVE

Artikler og indlæg til redaktionen frem til 20. oktober 2021
mail: skovlyplantage@jubii.dk

Lokal Nyt udkommer 4 gange årligt

Deadlines for artikler og indlæg:

Lokal Nyt nr. 17	20. februar 2021
Lokal Nyt nr. 18	20. april 2021
Lokal Nyt nr. 19	20. juli 2021
Lokal Nyt nr. 20	20. oktober 2021

SE MERE OM

LOKALRÅDET FOR FALDSLED-MILLINGE-SVANNINGE PÅ:

www.faldsled-millinge-svanninge.com

Svanninge...

...ved første blik

Det var et fund som havde ligget godt gemt i Svanninge og ventet i over ti år på kæresteparret Christoffer Andersen og Lisbeth Vilsmark Olesen.

En historisk landejendom med 18 hektarer hvor de kunne realisere deres drømme. Og lige så stille tegner sig nu omridset af disse drømme i virkeligheden. Ude på marken går kvæg, Jersey og Charolais, og nyder den smukkeste udsigt ud over Svanninge kirke. Og hjemme i den firelængede gård er der nyt stråtag, nye vinduer, nyt bindingsværk, og tavlerne er murede op. Christoffer er godt i gang med det indvendige. Det hele skal være færdigt til 2022.

Selve hovedbygningen var så ringe, da de flyttede ind, at der var nødt til at ske noget. Alt det indvendige er fjernet, og der skal bygges op så vidt muligt med respekt for husets alder og arkitektoniske værdier.

'Det er altså sjovt at skulle bygge inden for disse ret stramme rammer,' siger Christoffer, som ser ikke ud til at være nybegynder som håndværker. **'Selv om det kunne gå hen og blive et livsværk.'**

Mens vi går ned ad kirkestien og op på bakketoppen, kredser en havørn over skovbrynet. Lisbeth er især glad for at markerne er forpagtet til økologisk landbrug.

'Når vi engang skal dyrke dem selv, så skal de fortsat være økologiske,' siger hun.

Da vi stopper op, kommer Christoffers kvæg løbende hen til os som store hundehvalpe. De vil gerne lege. Og skal kløes. I det fjerne rager Svanninge kirketårn op over træerne som en viser til en klar himmel. Vi er omringet af pustende dyr. Ellers er der stille. Omkring os svajer markerne let i sommerbrisen, og solen fanger det blå og det røde blandt det grønne. Kornblomst, valmue og byg spiller sammen under en lysende himmel.

'Det er jo et lille hjørne af paradisi!' sukker Lisbeth.

Det kan man kun give hende ret i.

Første gang vi gik her på den gamle kirkesti vidste vi, at det var her vi skulle være,' siger Lisbeth, som er uddannet dyrelæge.

'Ja, og da jeg så hvor meget jord der hørte til! Jeg har altid ville have kvæg,' tilføjer Christoffer, som står for landbruget på Søbysøgaard Fængsel.

De kommer begge fra Assens og er uddannet i Odense.

Bålsted, indianermusik og nyt projekt: Musik til Carl

I sidste lokal nyt så vi, at der var kommet et område på Baunebjerg med bænke. Det har vi efterfølgende benyttet flere gange, da det er et rigtig skønt område. Børnene har bygget stenhøje, sammen har vi fundet insekter og flotte planter. En af gangene havde vi vandfarve med til at dekorere sten.

Vi har fået et nyt bålsted, som børnene i børnehaven selv har dekoreret. Her får vi flittigt tændt bål, og børnene er blevet gode til at ligge brændet, så bålet brænder godt.

Vi har haft gang i indianer projekt, hvor vi satte fjer på et bånd som vi satte på hovedet, og vi fik malet striber på kinderne.

Alt imens vi hørte indianer musik. Efterfølgende sang vi indianer sange og slog på tromme. Vi var en kæmpe indianerstamme. Vi skulle også gemme os for fjenden så vi ikke blev skudt.

Så er der sket det forunderlige, at nu må forældre igen komme helt ind i børnehaven efter næsten 1 ½ år, hvor de har afleveret deres børn til os ved lågen.

Efter sommerferien skal vi til at starte et projekt sammen med musikskolen. Projektet varer i ca. 3 mdr. Det hedder musik til Carl. Opkaldt efter komponisten Carl Nielsen. Det er et forløb, hvor Kristina fra musikskolen kommer en formiddag om ugen, hvor hun synger og spiller sammen med os.

Arbejdet med ny udviklingsplan

Inden corona i foråret 2020 blev der holdt et møde, hvor alle interesserede kunne byde ind med ideer til en ny udviklingsplan for området.

Mange mødte op til debat om erhverv, bosætning, børn og unge, infrastruktur, kultur, turisme, idræt og fritid samt natur.

Når der tales om arbejdet med en "udviklingsplan" er det nok at tage munden lidt for fuld. Reelt set er der tale om et katalog over projekter og forslag, som borgere i området mener, det bør arbejdes med.

Det vil være meget hensigtsmæssigt at vi får lavet en strategisk plan for udviklingen af vores område. Hvilke visioner har vi på langt sigt? og hvilke ideer og sigtelinjer har vi for at vi sammen kan realisere disse mål? Hvilke hovedmål har vi, hvem skal involveres og hvad skal hver part gøre. Vi har brug for det for at kunne lave en handlingsplan, så vi sammen i lokalområdet kan gøre vores område bedre.

For at kunne have og tilbyde et attraktivt lokalområde, er vi nødt til at støtte op om det positive der er. Støt skolen, brugsen, jobs i de lokale virksomheder, sørge for at der er attraktive fritidstilbud, herunder stisystemer, hvor forældre med sindsro kan lade deres børn gå og cykle. Hertil kommer naturligvis finansiering, for hvis købere ikke kan låne til at overtage de boliger der er til salg, så er det virkelig svært at sikre fortsat tilflytning.

Lokalrådet arbejder på, at vi skal have en strategisk udviklingsplan. Desværre må vi vente lidt endnu med det, fordi det forudsætter at vi kan holde fysiske møder.

Indtil det sker, vil vi begynde med at offentliggøre det foreløbige katalog over udviklingsprojekter på websiden:

www.faldsled-millinge-svaninge.com

Det er væsentligt at bemærke, at der er tale om et dynamisk "katalog", så hvis der er yderligere forslag til projekter, modtages de meget gerne.

I denne omgang præsenteres input fra gruppen, der arbejdede med kultur, hvor tovholder er Tove Christensen.

KULTUR - Status

Svaninge gamle Sogn, som rummer hovedbyerne Svaninge, Millinge/Østerby og Faldsled, er i sin oprindelse et af Fyns største landsogne og er med mange ressourcer at trække på blevet et stærkt kulturcentrum. Nogle år efter årtusindskiftet er nye tiltag opstået, som binder lokale kræfter sammen, f.eks. Lokalnyt og sognets høstfestival.

I Svaninge - Millinge området er der tre store søjler Svaninge Kirke, Svaninge skole og Brugsen, alle tre i øvrigt med udvidelser i årene før og efter 2010. Kirken og menighedshus/konfirmandstue rummer aktiviteter hele tiden, og i forhold til andre aktører kan nævnes skolens juleguds - tjeneste i kirken og arbejde med mini-konfirmander. Skolens aula bruges til arrangementer, forældrekredsen er ofte inddraget, der er skolekomedier - og skal man få gennemført et effektivt fælles kalendersystem for lokalområdet, er det naturligvis nødvendigt at inddrage skole og kirke som to af de store profiler. Brugsens høstmarked er et vigtig omdrejningspunkt i høstfestivalen, ligesom foretningen i mange år har dannet ramme om fastelavn, jul og open by night m. v.

To andre store aktører er dels Svaninge Sognegård: Kulturhus: som har rigtig mange kulturelle arrangementer, blandt andet i Danske Seniorer, og hvert år spilles talentfulde dilettantforestillinger. Med navnet Kulturhus Svaninge Sognegård som man formulerede det for nogle år siden, kan konceptet naturligvis udvides yderligere. Desuden er der Svaningehallen som rummer rigtig mange aktiviteter til sundhedens fremme. Siden 2009 er kunstgræsbanen en vigtig faktor for idrætten og Faaborg Golfklub på Dalkildegård tiltrækker i historiske og naturskønne omgivelser mange idrætsudøvere.

Det historiske står stærkt i lokalsamfundet med Svaninge Folkemindesamling, siden oprettelsen 1974 i Sognegården, hvert år med udstillingen

ger, foredrag, lokalhistoriske udflugter og artikler i Stavn, samtidig med at der tages vare på alt, hvad der dokumenterer områdets lokalhistorie. Desuden er der siden 2015 Østerby Bagerimuseum, og der er Grubbe Mølle med vand og vindmølle begge med levende museumsmiljøer,

I Millinge/Østerby findes Antik Postludiet, ikke kun med salg men også udstillinger med kunsttemaer, og Juul & Streich Keramik i den gamle købmandsforretning, I det hele taget er de mange dygtige udøvende kunstnere i lokalsamfundet talrige også i Faldsled og Svanninge og en meget vigtig faktor både i høstfestivalen og for lokalområdet som helhed.

I Faldsled ligger sognets anden kirke, og på den gamle skole rummes foredrag, julestuer, udstillinger og meget andet. Jul i Faldsled er i november et mangeårigt meget talentfuldt og spændende arrangement, der både samler byen og trækker besøgende til. I juli er der byfest omkring Faldsled havn med kåring af årets Faldsled bo, ligesom der er fugleskydning i juni ved Svanninge hallen, begge arrangementer der samler stor lokal tilslutning. Steensvang Plejecenter holder bl.a. majstangsfest, som også binder plejehjemmet sammen med beboernes familier og andre lokale. Så kulturgrundlaget er der – måske vi kan gøre det endnu bedre og ideer er velkomne.

FORSLAG

1: Mere fokus på samarbejde med VisitFaaborg om udgivelse af brochure om hvad byerne kan tilbyde til turisterne. Eks. Vandretur med fokus på hvor fynbomalerne har deres motiver fra, måske samarbejde med Faaborg Museum. Oplysning om hvor de lokale kunster, forfattere og keramikere holder div. Udstillinger. Eventuelt med deres telefon nr. og mail. Der kan også stå, at der er en info. tavle ved brugsen.

2: Opsætning af skilte til turisterne med henvisning til hvor de kan finde Info. Skærmen og bedre skiltning af Øhavs stien på Gl. By vej ved Lindegården. Flere shelter og muligheder for cykelturister, gerne med mulighed for cykellapning.

3: Se på nye tiltag for brugen af Sognegården. Eks. Kunstudstillinger m. cafe og tegne/ keramik for børn.

4: Måske samarbejde mellem kirkerne og lokale kunstnere, forfattere og keramikere om udstillinger i forbindelse med div. Højtider. Eks: Påske/ Sommer og jul.

5: LOKALNYT: Informere om mulighederne for medlemskab af de forskellige foreninger, arkiv og museum. Der kan også informeres lidt om hvor unge familier/ tilflytter har mulighed for at finde naturen og om hvor kunstnere, keramikere og forfatter bor/værksted.

6: Mere oplysning i Lokalnyt, Det rigtige Faaborg og Ugeavisen når der er arrangementer fra vores lokale kunstnere, forfattere, keramikere, arkiv og museum. Det er en fordel at der gives oplysninger til Lokalnyt og de to andre.

7: Portal / skilt ved indfaldsvejene til alle 3 byer; Faldsled, Svanninge, Millinge, samt markering af indfaldsvej til Faaborg fra Assensvej.

8: Med både aktuelt og historisk perspektiv om kunstnerne i sognet: Udstillinger på Svanninge skole 1 gang om året, f.eks. forårsudstilling. Samarbejde mellem kunstnerne og Svanninge Folkemindesamling (her nævnes V. Skerninge og Trunderup v. Kværndrup som forbillede med arrangementer). Et hæfte om kunstnerne i Stævnegården, Poppelhuset og Stenhuset gennem tiden. En udgivelse af Johannes Ruben Hansens scenekunst i Svanninge Sognegård (tekster, instruktør, kulisser, sminkning etc.)

9: Om bygnings- og landskabskultur: Som udgangspunkt, hvor det er muligt, bedre at sætte i stand end at rive ned. Den bevarende lokalplan i den nordlige del af Svanninge og det gamle Faldsled kan der tænkes elementer af ind i planlægningen af andre steder også. Forsøg på forskønnelse flere steder. Alle stendiger skal vedligeholdes. Mulighed for en landsbypedel, der tager sig af nogle fælles ting, evt. en arbejdsgruppe. Lægge pres på nutidige eller finde nye sponsorer, så flere skilte til Kløversti ruterne kan opsættes, f.eks. på sprøjtehuset i Svanninge.

10: Generelt og historisk: Fælles effektivt kulturkalendersystem for Svanninge, Millinge og Faldsled. Mange kulturelementer fortsat i høstfestivalen, i samarbejde mellem skole og lokalsamfund/kirke etc.

11: Klimaplanlægningen er tænkt ind i restaureringen af den nye præstegård, og det samme gælder utvivlsomt i hele skolens regi.

TOFTEBJERGGAARD

TØMRER & SNEDKER ApS

Tlf. 29922682
www.toftbjerggaard.dk

René K. Clemmensen

Assensvej 280
5642 Millinge
e-mail: rene@toftbjerggaard.dk

DIN LOKALE FODPLEJER

Birgit Bendtsen • lægeeksamineret fodplejer

DINE FØDDER I TRYKKE HÆNDER

Nygyde 14 • 5642 Millinge • Mobil: 42418568
www.dinlokalefodplejer.dk

Danske Seniorer Svanninge

Madcafé - Foredrag - Udflugter - Underholdning
Årsmedlemskab: 150 kr
Kontakt: Ernst Jørgensen Mobil: 61738408

VI HJÆLPER HINANDEN

Det serviceminded værksted

Kvalificerede værkstedsfolk indenfor:

- Traktorer
- Biler
- Entreprenørmaskiner
- Trailer
- Have-Park maskiner
- Campingvogne

Ring hvis du er
»gået i stå«, så kommer vi
næsten døgnet rundt!

Salg og service på stedet af
hydraulikslanger og fittings,
vi har et stort udvalg.

Svanninge

Auto & Traktorservice A/S

Telefon 62 61 92 39

CLAAS

MTD
For A Growing World

STIGA

SKcaravan

CAMPINGUDSTYR.DK

HKS
Campingshop.dk

☎ 6596 7105

Sommerlige højtider i Lillely...

Pinsefest

Vi har holdt Pinsefest i børnehaven og vuggestuen. Alle børn kom om morgenen iklædt i hvidt tøj og med en buket hvide blomster fra haven eller grøfttekanten. Så er sommeren lige om hjørnet. Der blev pyntet med blomster, lys og hvide farver i Lillely. Der blev sunget sange og fløjet med pinsefugle over det grønne græs, pustet sæbebobler og spist dejlig hjemmelavet koldskål.

Majfest

Sidste lørdag i maj blev der holdt majfest i Lillely. En anderledes majfest end den vi kender til, pga. restriktionerne. Men vi havde en dejlig lørdag med forældre, børn og Lillely-voksne. Majstangen, var pyntet med blomsterkrans og silkebånd. Vi sang, sange om sommeren, der kommer, om skoven som nu er lysende grøn og om den glæde man kan mærke indeni, når varmen endelig får fat. Børnene dansede omkring majstangen og snoede silkebåndene imens forældrene sang med fra sangtæpperne.

Sommerfest i Lillely

Majfest i Lillely

Sommerfest

Inden vi gik på sommerferie, havde vi traditionen tro sommerfest for vuggestue- og børnehavebørn samt deres familie.

Børn og Lillely-voksne havde bundet fine blomsterbuketter hele formiddagen. Om eftermiddagen var der sangleg sammen med familierne, og tegningerne fra hele året og en fin buket blomster blev uddelt til hvert barn. Dagen blev afsluttet med medbragt picnic på et tæppe i haven. Der blev ønsket god sommer til alle børn og voksne.

Børnehaven på bondegårdstur

Om torsdagen går børnehavebørnene til Steensgaard, på bondegårdstur. Her besøger de køerne, grisene, fårene, ænderne eller køkkenhaven. Vi følger med i, hvad traktoren laver på marken, fanger fisk i søen, leger gemmelege i juletræerne, triller på trillebakken, hopper på hoppebakken, spiser rosiner i "rosinskoven" hviler os under de blomstrende æbletræer og klatrer i nøddetræet.

-Om knæhøj græsplæne og Sydfyns potentielt længste kvashegn...

Vild natur og biodiversitet er meget omdiskuteret i disse år. Naturnationalparker, for/imod sprøjtegifte, rewilding, no-dig køkkenhaver, truede sommerfugle, og invasive arter.

Måske så du med, ligesom en halv million andre danskere, da hit-programserien "Giv os naturen tilbage" blev vist i TV i efteråret 2020? Og i vinters udskrev Miljøminister Lea Wermelin en konkurrence om, at blive Danmarks VILDESTE Kommune - en konkurrence, Faaborg-Midtfyn Kommune i øvrigt er tilmeldt, og som løber indtil slutningen af 2022.

Det kan også være, du er stødt på skilte i folks indkørsler, eller klistermærker på deres postkasser, som fortæller om Vild med Vilje og Giffri haver.

Sådan et skilt, og sådan et klistermærke har vi herhjemme, på Assensvej 300, i det gamle Jordemoderhus fra 1875.

Her bor jeg med min husbond og vores to børn, og her har vi boet siden oktober 2018.

Mange i området kender nok det lille Jordemoderhus, som ligger og putter sig godt og rart imellem Solbjerggaard og Kildegård. Og mange kender stensikkert også haven bag huset, som i en del år blev ejet af "Rosengartneren", Anders, efter hvem vi overtog huset.

Måske har en del også lagt mærke til, at haven har ændret sig markant, efter at vi overtog for et par år siden. De før så smukt plejede rosenbede og snorlige køkkenhaverækker er skiftet ud med noget, som kunne minde meget om forsmørmelse og kaos - men det er det altså ikke ... kun.

Bevares, en god del af havens udseende nu beror sig i, at hverken Mads eller jeg har erfaring med at passe have, og derfor er ved at lære alt fra bunden. Men en mindst lige så stor årsag til det øjensynlige kaos er, at vi langsomt forsøger at gøre haven mere børne- og biodiversitets-venlig.

Eksempler på vores tiltag indtil videre er, at lade store dele af græsset stå uslået meget af tiden. Vi slår stier med havetraktoren, der hvor vi naturligt ville gå i haven, og resten slås på skift med le, så der altid er skiftende felter med langt græs. Alt græsafklip smides ind til vores 14 høns, som har en fest med at rode det igennem efter mad. Håbet er, at der med tiden vil dukke spændende urter og blomster op i plænen, til gavn for insekterne og vores spisebords-buketter.

Vi har også lavet et brændenældebed, bunker med solvarme sten til padder og firben, og vi er startet op på en jordvold med bar jord, hvor jordlevende bier og hvepse forhåbentligt med tiden vil flytte ind.

Desuden har vi lavet Sydfyns potentielt længste kvashegn (modbevis os meget gerne, hvis du kan). Lige nu er der sat pæle i jorden på et cirka 140 meter langt stykke, og det går hurtigt med at fylde det op. Kvashegnet fungerer både som skel ud mod den mark, som ligger bag vores have, og giver forhåbentligt også ly og læ til blandt andet pindsvin. Desuden betyder det, at dødt ved bliver på vores grund, og med tiden bliver det hjemsted for mange smådyr og svampe - og så sparer vi rigtig, rigtig mange kørsler til genbrugsstationens komposteringsplads.

Fremtidsplanerne byder, blandt meget andet, på en havedam, måske med et lækkert sumpbed til, og så har vi et stykke eng og en mose, hvor vi skal have skabt en bedre balance imellem brændenælder og blomstrende urter - og hvem ved, måske dukker der en orkidé eller to op engang. Vi har vel lov at håbe.

Til dette års Høstfestival er jeg medvært for en havevandring sammen med en lille håndfuld af mine gode naboer. Vi viser rundt og fortæller om tankerne bag vores ret forskellige haver, igangværende projekter og fremtidsplaner, og måske byder vi også på kaffe og en bid sødt.

Desuden uddannede jeg mig i vinters til Vild Have Mentor ved Danmarks Naturfredningsforening og Landsforeningen Praktisk Økologi, så hvis du er nysgerrig, eller måske endda ønsker at slippe din egen have mere fri, så tøv ikke med at hive fat i mig.

Det er mig med de sorte tæer og ru hænder, i den Vilde med Næsten-Vilje have, bag Jorde-moderhuset.

På Danske Seniorer Generalforsamling den 26. maj 2021 skulle der vælges nogle nye bestyrelsesmedlemmer for Henning Nielsen og Poul (Fiat) Hansen.

Henning Nielsen holdt efter 25 år som kasser i foreningen. Poul Hansen, der var vores næstformand, afgik ved døden den 23. januar i år.

De vil begge 2 blive savnet i vores forening for deres arbejde og deres væremåde.

De 2 nye, der blev valgt til bestyrelsen, er Margit Pedersen Millinge og Jørgen Møller Madsen Svanninge

Bestyrelsen er følgende:

Ernst Jørgensen Faldsled, formand.
Anne Marie Pedersen Faldsled, næstformand
Margit Pedersen Millinge, kasser
Jytte Hansen Østerbyvænget Millinge, sekretær
John Harboe (tidligere Millinge) nu Faaborg
Else Marie Pedersen, Haastrup
Tove Worsøe, Haastrup
Jørgen Møller Madsen, Svanninge

FØLGENDE ARR. ER PLANLAGT

Løvfaldstur: 16. september.

Mad café: 8. sept. - 22. sept. - 13. okt. og 27. okt. kl. 12.00 i Sognegården.

Mad caféen er altid 2. og 4. onsdag kl. 12.00.

Tilmelding til mad café:

Henning Nielsen - senest mandag før på telefon 2168 5650 eller 6261 9107.

Møder 1. og 3. torsdag kl. 14.00

Program kommer senere.

Dit Lokalhistoriske Arkiv og museum

Onsdag den 4. august kl. 19-22 åbner ny sommer/efterårsudstilling i Svanninge Folkemindesamlings lokaler i Sognegården.

Udstillingen omhandler Sognegårdens historie, i anledning af 70-året for husets nuværende dimensioner og udseende, men går helt tilbage til opførelsen af det gamle forsamlingshus 1904.

De følgende åbningstider er i august mandag 16. og tirsdag 24., begge dage kl. 19-22.

I høstfestivalugen er der åbent torsdag 2. september kl. 16-18 og 19-22., før og efter spisningen i Sognegården - derefter mandag 6., tirsdag 14. og onsdag 22., alle dage kl. 19-22. Udstillingen fortsætter i oktober, og åbningsdage meddeles senere. Der åbnes gerne uden for åbningstiderne (henvendelse til Bruno Clausen).

Mandag 13. september kl. 19.30 har foreningen generalforsamling, igen i år udskudt fra maj efter sundhedsrestriktioner, og efter generalforsamling og kaffebord fortæller Henning Lynghøj festlige og spændende erindringer fra Svanninge.

Lørdag 18. september kl. 14 afholdes den årlige

udflugt til et spændende og naturskønt sted i sognet, i år til Strandholmen mellem Millinge og Faldsled. Vi mødes ved nr. 50, går området igennem, og der fortælles historie.

Folkemindesamlingen har til huse i Svanninge Sognegaard på 1. sal med indgang i gavlen fra Ryttervej.

Email: svanninge.arkiv@gmail.com

MAN KAN KONTAKTE:

Bruno Clausen, arkivleder, tlf. 62 61 93 66

Susanne Jervelund, formand, tlf. 21 73 67 18

Jon Ingemansen, museumsleder, tlf. 51 21 90 17

Mail: svanninge.arkiv@gmail.com

Tak til vore firmamedlemmer:

Antik Postludiet, Murermeister Bekkelund,
Murermeister Heino Larsen,
Elinstallatør Jens Nielsen samt
Svanninge Auto- og Traktorservice
for sponsorering 2020/21.

*Bliv medlem af
foreningen Svanninge
Sognegaard.
Det koster kr. 100,00
årligt pr. husstand.
Beløbet kan indbetales i
Dagli'Brugsen Millinge,
eller indsættes i
Sparekassen Fyn:
Kontonr.
0828 801 0003351.
MobilePay **28962**
Husk at oplyse navn.
Det er vigtigt, at
Sognegaarden har
mange medlemmer, når
der bl.a. skal søges
midler fra fonde.*

Nu sker der igen noget i Sognegaarden.

Torsdag den 2. september kl. 18

Høstfestival arrangement

Stegt flæsk med persillesovs

Pris kr. 125,- pr. kuvert

Børn u/12 år halv pris

Tilmelding til Ulla Bahl: 20268622

(senest mandag den 30.8.)

Der arrangeres:

amr. Lotteri / hyggemusik og fællessang

(afholdes efter gældende "CORONA" regler)

*Kulturhus
Svanninge Sognegaard
Kirkegyden 3, 5642 Millinge, tlf. 62 61 94 46*

KIRKEBLAD

90. ÅRGANG | EFTERÅR 2021

FALSLED KIRKE

SVANNINGE KIRKE

Livgivende fællesskaber

Vi mennesker ligner hinanden langt mere, end vi tror. På mange måder er vi faktisk helt ens. Vi fødes og vi dør, og livet opleves som rigt og meningsfuldt, når vi indgår i fællesskab og livsudveksling med andre mennesker. Disse livsvilkår er almenmenneskelige.

I kærlighed og fællesskab findes glæde og livsfylde, og her bliver spørgsmål om livets mening overflødige, fordi det livsfulde og meningsfulde så åbenlyst er tilstede. Når vi holder om og holder af, når vi holdes om og holdes af, når vi lever livet i kærlighed og hengivelse og har mennesker at dele livet med i livsudveksling og samhørighed, så opleves livet som rigt og meningsfuldt.

Men det modsatte kan også være tilfældet. At vi ikke har tætte og livsnære relationer eller står uden for fællesskabet. At vi ikke har nogen at elske eller blive elsket af, at vi ikke har nogen at grine med, tage i hånden, have tillid til såvel som udvise tillid til, minde sammen med eller føre en fortrolig samtale med. Så kan livet selvsagt opleves som både sorgfuldt og ensomt, og oplevelsen af tilværelsens meningsløshed kan trænge sig på.

Ensomhed er en stigende samfundsmæssig udfordring, både på landsplan, men også i vores kommune og helt lokalt her i Svanninge sogn. Det viser de seneste rapporter vedr. "Det gode Liv i Faaborg-Midtfyn Kommune". Mange vil gerne være en del af fællesskabet, men tøver måske med at involvere sig i nye relationer eller føler sig ensomme, selvom de er sammen med andre. Og mange tøver måske også med at invitere ind i fællesskaber af frygt for at trænge sig på eller være grænseoverskridende.

Kommunen har afsat midler til at afprøve forskellige måder, hvorpå kommune og civilsamfund, herunder også folkekirken, kan hjælpe mennesker, der oplever ensomhed. Indsatsen hedder "Sammen om

livet". Målet er på tværs af generationer og institutioner at forebygge og mindske ensomhed blandt ældre i Faaborg-Midtfyn. Skønt indsatsens fokus er på ældreområdet, så vil erfaringerne blive overført til andre aldersgrupper - herunder de unge, som vi er alt for tilbøjelige til at overse. Vores lokalområde er sammen med Haastrup valgt til at være pilot-stedet, hvor vi sammen afsøger måder at finde veje ud af ensomheden.

Som sognepræst i Svanninge sogn er jeg blevet inviteret ind som en del af styregruppen i projektet, og jeg glæder mig meget til i samarbejde med menighedsrådet forhåbentlig at kunne

bistå med at skabe gode betingelser for at kunne trække de livsvigtige tråde mellem hænder, der rækker ud og hænder der griber på tværs af mennesker og på tværs af faglige grupperinger og sektorer. Fra hånd til hånd og fra hjerte til hjerte må vi gribe hinanden og tage vare på hinanden.

I kirkens allerede eksisterende fællesskab vil vi, som vi også hidtil har gjort, gøre vores for at løfte med på opgaven, men vi vil også meget gerne indgå i sparring og vidensdeling omkring, hvordan vi alle kan løfte fælles på tværs af hele samfundet. For vi er mange hænder om at bære, og livet er bare meget bedre, når vi alle er med og har det godt.

Har du selv ideer, som du gerne vil dele med afsæt i det kirkelige fællesskab, så er du altid velkommen til at kontakte mig eller til at komme og tage del i gudstjenesten eller et af vore andre kirkelige arrangementer, som lige så stille begynder at røre på sig. Alle er velkomne!

Med ønsket om en god sommer til alle i Svanninge sogn.

*Mange gode hilsener fra Sognepræst
Therese Strand Kudajewski*

HØSTEN NU OG FØR

I vores kirker skal vi selvfølgelig fejre høsten og høstens tid!

Vi gør det ved at fejre høstfestivalgudstjeneste i børnehøjde den 31. august kl. 16.30 i forbindelse med høstfestivalen, som er en festival for hele lokalsamfundet og ved at fejre høstgudstjeneste søndag den 26. september kl. 11.00, når høsten er i hus!

Harald Haugaard

Høstgudstjeneste

Ved høstgudstjenesten 26. september medvirker violinist Harald Haugaard.

Høstens musik og sange flettes ind i gudstjenestens forløb, så både de inderlige viser og høstfestens dans anes. Kirkens organist Helene Blum medvirker denne dag ligeledes med sang og violin.

Vi har sat alle sejl til med musik, sang og spil til understregning af høstens fest og budskab om taknemmelighed.

For at understrege høstens budskab om taknemmelighed vil vi lægge op til, at alle kommer med et høstoffer, som kan pynte kirken den 26. september. Høstofferet kan være en kurv æbler, et høstneg, en buket georginer, brombær eller lignende - vi pynter kirken med, hvad vi har og det hele vil fylde med farver og stemning.

Personligt husker jeg høsten i barndommen som en meget særlig tid.

I 1960'erne, hvor jeg var barn på den gård, som jeg stadig bor på i dag, var høstens tid præget af både travlhed og ydmyghed. Høstfolkene var i marken – jeg ser billeder af min far, farbror, farfar og gårdens karle, der med opsmøgede ærmer bjærger kornet og kører negene hjem til tærskning. Som barn i høsten fik jeg opgaven at gå ud i marken med kaffekurv med smurte franskrøsmadder og saft – høstfolket skulle passes og der var ærefrygt forbundet med dem, der arbejdede i marken.

Det lyder som et romantisk Åkjær-billede, men det var faktisk sådan det var. Høsten var en periode – ikke en formiddag, som det er i dag på samme gård, hvor forpagteren kommer med sin store mejetærsker og høster på én dag. Dengang strakte tiden sig og i barnets hukommelse var tiden lang og intens. Mindeerne er også hvordan stubbene kradsede på de bare ben, når vi gik ud i marken og hvordan høstfolket lugtede, når de kom hjem. Der var pjat og latter i høsttiden, men det var også en alvorlig periode. Om aftenen blev dagens arbejde drøftet – og hvad nu med vejret? Holdt det?

Aftenskartoflerne lå godt i maven ved den sidste rundring i stalden om aftenen.

HØSTFESTIVALGUDSTJENESTE I BØRNEHØJDE

Tirsdag den 31. august kl. 16.30 i Svanninge kirke

Herefter indbyder kirken til fællesspisning i Svanninge Sognegård, hvor Kim Gjersén vil fremtrylle en lækker menu, som de fleste børn vil elske. Spaghetti Bolognese med frisk salat og nybagt brød som tilbehør.

Pris per kuvert for voksne er 70 kroner og børn spiser gratis.

Tilmelding sker til Svanninge sognegård på telefon 6261 9446.

- med høstfestivalgudstjeneste og høstgudstjeneste i kirken

Peter Hansen. Høstbillede. 1910. Olie på lærred, 103 x 127 cm. Faaborg Museum.

I dag håber jeg at se mejetærskeren om morgenen, inden jeg selv kører på arbejde- om eftermiddagen, når jeg vender hjem er det nemlig overstået. Men stubbene er de samme...

Lige som den gang i min barndom er høstens tid og høstens udbytte stadig grundlaget for, at vi kan få det daglige brød.

Lad os markere det i kirkerne med vores deltagelse og samvær i gudstjenesterne i høstens tegn.

Af menighedsrådsmedlem Kirsten Møller

HØSTGUDSTJENESTE

Søndag den 26. september kl. 11.00 i Svanninge kirke

Derefter er alle velkomne ved fællesspisning i Svanninge Sognegård, hvor menuen står på den traditionelle høstgildemenu:

Suppe og peberrodskød

Pris incl. kaffe kr. 150,-

Øl og vin sponsoreres af menighedsrådet

Tilmelding senest 21. september til enten:

Ernst Jørgensen tlf. 6268 1307, mobil 6173 8408

Henning Nielsen tlf. 62619107

Man er velkommen, selv om man ikke når høstgudstjenesten!

Arrangør: Danske Seniorer Svanninge og Svanninge Menighedsråd

FOLKEKIRKEN

VARMT VELKOMMEN I SVANNINGE KIRKES BØRNE - OG UNGDOMSKOR

Har du lyst til at få nye venner, blive bedre til at synge og samtidig opleve fællesskabet ved at synge sammen i kor?

Vi mødes første gang onsdag d. 11. august kl. 15.30-16.30 i Svanninge kirke.

Det er gratis at gå til kor, og alle børn/unge mellem 9 og 14 år er velkomne. Vi skal synge en masse gode sange, arbejde med sangteknik og flerstemmig sang.

Vores drøm er, at koret allerede i sensommeren kan medvirke ved enkelte gudstjenester, koncerter og arrangementer ved kirken.

Ring gerne, hvis du har spørgsmål. Jeg glæder mig meget til at møde dig og synge sammen med dig.

Kærlig hilsen Helene Blum

Tyst! Lyt! Verden er levende!

WOODLAND MUSIC PLAYS

Helen Davies – Keltisk harpe
Poul Høxbro – fløjter og slagtøj

Koncerten med Woodland Music Plays er torsdag 12. august kl. 19.30 i Svanninge Kirke.

Sådan lyder det i et gammelt walisisk digt, som beskriver den keltiske tone. Dragende, uimodståelig, tidløs. Og nøjagtig det samme gælder for mange af de melodier, der er overleveret i engelske manuskripter fra middelalderen. Tag med på en rejse over grønne bakker, udstrakte heder, blomstrende enge og forrevne klipper, gennem klostergården og riddersalen til toner og tekster fra De Britiske Øer.

Koncert i Falsled kirke torsdag d. 9. september kl. 19.00

DEN DANSKE SEJLER TRIO

- Koncert i Falsled kirke

Den Danske Sejler Trio skal midt i september på sin årlige lille turne rundt i de sydfynske farvande i egen båd for at give koncerter i kirkerne på/i de mindre øer og havnebyer.

Trioen, der består af Guido Paëvatalu, baryton, Inger Allan, obo og engelskhorn, Karsten Hermansen, orgel.

Trioen glæder sig meget til for første gang at komme til Falsled Kirke med et program, hvor Carl Nielsens og Evert Taubes dejlige sange bindes sammen til en smuk musikalsk buket.

Koncerten er en velgørenhedskoncert med gratis entre. Dog er der mulighed for at publikum kan give et beløb, der doneres til et velgørende formål.

FOLKEKIRKEN

KVINDELIVSFESTIVALEN Overgange // Transitions #2

Ligesom året med dets skiftende årstider og højtider er livet også fyldt af overgange: Når vi vokser op, tager skridtet fra barn til voksen, flytter hjemmefra, forelsker os, stifter familie, entrerer arbejdsmarkedet, bliver pensionerede eller møder sygdom og tab på vores vej. Det er almenmenneskeligt. Alligevel er der biologiske forskelle, som skaber særegne overgange i pigers og kvinders liv – vi menstruerer, er gravide, føder og lever ofte længere end mænd.

Kvindelivets overgange har historisk og kulturelt været problematiseret og er ofte blevet reduceret til noget skamfuldt, syndigt, medicinsk ufuldkomment eller mindreværdigt.

Kvindelifsfestivalen **Overgange // Transitions #2** er skabt ud fra et ønske om at undersøge kvindelivets overgange gennem kvinders egne blikke – fra biologiske, sociologiske, eksistentielle, teologiske og kunstneriske perspektiver. Som præst er jeg generelt optaget af livsfaseskift og de overgangsritualer, der knytter sig til disse. Døb, konfirmation, vielse og bisættelse/begravelse kender vi, men måske kunne en nutidig folkekirke også knytte an ved andre overgange i livet, som når vi bliver skilt, når vi bliver fyret eller forlader arbejdsmarkedet for at gå på pension. Tænk selv videre, for livet igennem bevæger vi os igennem mange livsfaseskift. Under Kvindelifsfestivalen i Rundetårn er det kvindelivets overgange det

handler om. Programmet for festivalen kan findes på Rundetårns hjemmeside. Kom gerne forbi, hvis du er i København og oplev her, hvad jeg som din sognepræst også beskæftiger mig med.

Sognepræst Therese Strand Kudajewski

Højskoleeftermiddag – fællesskab, foredrag og sang

UDDRIVELSEN AF EDENS HAVE

- for Eva blev moder til alt liv

Den 6. oktober fra kl. 15.00-17.00 vil der atter, efter en ulidelig lang Corona-nedlukning, være varm, nybrygget kaffe på kanden i præstegårdens konfirmandstue, når Mogens Hansen Kulturhistoriker, foredragsholder, museumsinspektør emeritus cand. phil. i Forhistorisk Arkæolog får ordet.

Mogens Hansen er blevet optaget af et felt, som kun de færreste har gjort sig tanker omkring:

Hvad skjuler der sig bag navneordenes grammatiske køn? Hvad sker der når nye religioner/teologier udspringer af tidligere religioner. Overgangene fra polyteisme (gudinder) til monolatri, monoteisme,

senjødedom, tidlig kristendom, kristendom som statsreligion, 1500tallets reformationer og nyere teologiske retninger. I alle tilfælde er der tale om at tage afstand fra det man udspringer af. Samtidig er det nye dybt afhængig af det man tager afstand fra og gamle elementer fortsætter i det nye. Luther tog afstand fra afladshandel, men opretholdt væsentlige katolske begreber fra Tertulian og Augustin. Hvad ville ateister gøre uden et jødisk/kristent gudsbegreb?

Mogens Hansen er både underfundig i sin tanke og har en stor faglig erfaring og viden fra et langt liv som museumsinspektør at øse af. Så kom og vær med denne onsdag eftermiddag i et livgivende fællesskab, hvor du uden tvivl vil være klogere, når du går end da du kom.

GUDSTJENESTEPLAN - EFTERÅR 2021

Dagens navn	Dato	Svanninge	Falsled
5.søndag efter trinitatis	4.juli	11.00	09.30
6.søndag efter trinitatis	11. juli		14.00 (Ole Buhl)
7.søndag efter trinitatis	18. juli	14.00 (Torkil Jensen)	
8.søndag efter trinitatis	25. juli		14.00 (Palle Jensen)
9.søndag efter trinitatis	1. august	11.00	09.30
10. søndag efter trinitatis	8. august	09.30	11.00
Koncert	12. august	19.30 Woodland Music Plays	
11. søndag efter trinitatis	15. august	14.00 (Ole Buhl)	
12. søndag efter trinitatis	22. august	11.00	09.30
Konfirmation	Lørdag 28. august	09.30 11.00	
Konfirmation 13. søndag efter trinitatis	Søndag 29. august	09.30	11.00
Gudstjeneste i forbindelse m. Høstfestival	Tirsdag 31. august	16.30 med efterfølgende fællesspisning i sognegården	
Koncert	9. september		19.00 Den Danske Sejler Trio
15. søndag efter trinitatis	12. september	11.00	09.30
16. søndag efter trinitatis	19. september	09.30	11.00
17. søndag efter trinitatis	26. september	11.00 Høstgudstjeneste med Harald Haugaard	
18. søndag efter trinitatis	3. oktober	11.00	09.30
Højskoleeftermiddag	6. oktober	Konfirmandstuen	
19. søndag efter trinitatis	10. oktober	09.30	11.00
20. søndag efter trinitatis	17. oktober	11.00	09.30
21. søndag efter trinitatis	24. oktober		14.00 (Ole Buhl)
22. søndag efter trinitatis	31. oktober	19.00	
Alle helgens dag	7. november	11.00	09.30

HVEM OG HVAD I SVANNINGE SOGN

SOGNEPRÆSTEN

Therese Strand Kudajewski
Bjergetvej 1, Svanninge
5600 Faaborg
Tlf. 62 61 94 54
Mobil: 42 40 97 47
MATN@km.dk
Fredag er fridag

Foto: Jørn Ungstrup

KIRKESANGER

Anne-Kirsten Jensen
Dauretoften 7, Svanninge
5600 Faaborg
Tlf. 23 90 54 77

ORGANIST

Helene Blum
Tlf. 29 61 68 30
helene@heleneblum.dk

MENIGHEDSRÅDETS KASSERER

Kurt Rosendahl Hansen
Irisvej 5A, Falsled
5642 Millinge
Tlf. 62 68 13 90

KIRKEVÆRGE SVANNINGE OG FALSLED

Felix Bering Pedersen
Præstevænget 4
5642 Millinge
Tlf. 40 21 52 86

MENIGHEDSRÅDETS FORMAND

Benthe Rasmussen
Smedevænget 3, Svanninge
5600 Faaborg
Tlf. 62 61 94 92

KIRKEGÅRDE SVANNINGE OG FALSLED

Graver Dorte Matthiesen
Bjergetvej 2, 5600 Faaborg
Tlf. 62 61 72 33 / 30 55 54 70
svanninge-falsled@mail.dk
Mandag er fridag

KIRKEBIL: Faaborg Taxa - tlf. 6261 8800 - Bestilling senest dagen før

Høstfestival

Svanninge · Millinge · Faldsled

2021

Velkommen til Høstfestival 2021

Sidste års Høstfestival måtte aflyses grundet coronaen, men i år står vi klar med ny energi og et lækkert program, spækket med arrangementer og aktiviteter for alle aldre og temperamenter.

Igen i år er festivalen fokuseret på lokalt engagement, kunst, kultur, og naturligvis hygge og samvær.

Høstfestivaludvalget glæder sig meget til at byde Jer velkomne til foredrag, kunstudstilling, åbne huse og have-, by- og kirkegårdsvandring.

Der vil også være stegt flæsk og persillesovs i Sognegården, med efterfølgende kagekonkurrence.

Vi glæder os til en formidabel uge med jer allesammen. – Vel mødt, og rigtig god fornøjelse.

Høstpyntning

Duftende krans af skovmærke, lavendel og salvie.

Overdådige buketter af dahlia, roser, krysantemum, floks eller skulpturelle frøstande.

Smukke insekthoteller, finurlige fugleskræmsler, og halmballer som dufter af hengemt sommer.

I år er konkurrenceelementet i høstpyntningen tilbage, men selv hvis du ikke vil deltage i konkurrencen, opfordrer vi til, at du slipper fantasien fri, og pynter op ud mod vejen.

Høstpynten er essentiel for at skabe hygge og blikfang til Høstfestivalen, og vi har brug for din hjælp.

Halmballer til jeres kreationer kan hentes **gratis** hos VM Blomster op til festivalen.

Tilmelding til konkurrencen kan ske til: miahelstrup@gmail.com senest 3/9.

Der findes tre vindere af høstpyntkonkurrencen, og Østeby Bagerimuseum, Café Dalkilde og Vandkanten Faldsled har doneret præmier.

**Følg gerne med på Høstfestivalens facebookside:
HØSTFESTIVAL SVANNINGE-MILLINGE-FALDSLED**

Her vil vi løbende lægge opdateringer op, og det er også her, eventuelle ændringer i programmet offentliggøres.

KALENDER 2021

FREDAG D. 27. AUGUST

kl. 10.00-18.00 åbent v. VM Blomster
 kl. 11.00-17.00 åbent i Grubbe Mølle
 kl. 16.00-18.00 cykelløb fra hallen
 kl. 19.00 besøg på Stutteri Rose

LØRDAG D. 28. AUGUST

kl. 10.00-18.00 åbent v. VM Blomster
 kl. 11.00-17.00 åbent i Grubbe Mølle
 kl. 10.00-18.00 loppemarked gennem Svanninge-Millinge-Faldsled
 kl. 13.00-17.00 åbent i Østerby Bagerimuseum
 kl. 13.30-17.00 åbent i Hattehuset

SØNDAG D. 30. AUGUST - 29. AUGUST ???

kl. 10.00-18.00 åbent v. VM Blomster
 kl. 11.00-17.00 åbent i Grubbe Mølle
 kl. 10.00-18.00 loppemarked gennem Svanninge-Millinge-Faldsled
 kl. 15.00 kirkegårdsvandring v/Birte Erbs Rasmussen

MANDAG D. 30. AUGUST

kl. 10.00 -18.00 åbent v VM Blomster
 kl. 11.00-17.00 åbent i Grubbe Mølle
 kl. 11.00-17.00 åbent i Antik Postludiet
 kl. 16.30- Fernisering af kunstudstilling i Sognegården/åbningstale Susanne Jervelund
 kl. 19.00 historisk arrangement Nørremarken 10

TIRSDAG D. 31. AUGUST

kl. 11.00 åbent i Grubbe Mølle
 kl. 11.00-17.00 åbent i Antik Postludiet
 kl. 16.30-17.30 gudstjeneste i Svanninge Kirke
 kl. 18.00-20.00 børnevenlig spisning i Sognegården i. m. menighedsrådet.
 kl. 19.00 gåtur m. Susanne Jervelund & Flemming Brandrup om fredede og bevaringsværdige ejendomme

ONSDAG D. 1. SEPTEMBER

kl. 10.00-18.00 åbent hus v VM Blomster
 kl. 11.00 åbent i Grubbe Mølle
 kl. 11.00-17.00 åbent i Antik Postludiet
 kl. 16.30 cykeltur fra Faldsled til petanque banen v. hallen
 kl. 19.00-21.00 vild med vilje i 3 haver samt åben skolestue i Den Gamle Skole

TORSdag D. 2. SEPTEMBER

kl. 10.00-18.00 åbent hus v VM Blomster
 kl. 11.00-17.00 åbent v Grubbe Mølle
 kl. 11.00-17.00 åbent i Antik Postludiet
 kl. 16.00-18.00 særudstilling i folkemindesamlingen
 kl. 18.00-20.00 spisning i Sognegården + kagekonkurrence.
 kl. 19.00.-22.00 særudstilling i folkemindesamlingen

FREDAG D. 3. SEPTEMBER

kl. 10.00-18.00 åbent hus v VM Blomster
 kl. 10.00-12.00 åbent i skovdagplejen
 kl. 11.00-17.00 åbent i Grubbe Mølle
 kl. 11.00-17.00 åbent i Antik Postludiet
 kl. 14.00-16.00 åbent hus i Lillely
 kl. 19.30-21.30 foredrag i Svanningehallen af Lars Simonsen

LØRDAG D. 4. SEPTEMBER

kl. 8.00.-15.00 brugsens høstmarked med trækning af lotterier
 kl. 8.30-9.15 morgen-yoga v Ann Nøhr
 kl. 10.00-18.00 åbent hus v VM Blomster
 kl. 11.00-17.00 åbent i Antik Postludiet
 kl. 11.00-17.00 åbent i Grubbe Mølle

SØNDAG D. 5. SEPTEMBER

kl. 10.00-18.00 åbent hus v VM Blomster
 kl. 10.00-16.00 private loppemarkeder gennem Svanninge-Millinge-Faldsled
 kl. 11.00-17.00 åbent i Grubbe Mølle
 kl. 11.00-17.00 åbent i Antik Postludiet
 kl. 10.00-13.00 åbent for aktiviteter i Svanninge Bjerege
 kl. 13.00-17.00 åbent hus i Østerby Bagerimuseum

Høstfesten i Svanninge-Millinge cykles i gang med Sponsorcykkeløb ved Svanningehallen

FREDAG DEN 27. AUGUST KL. 16.15 TIL KL. CA. 18

Arrangementet foregår ved Lindegårdsvej, bag hallen. Vi starter med Børnecykkeløb for børn under 15 år. Derefter er det de voksnes tur.

Der køres på en rute, der er ca. 1 km. Der tælles og konkurreres på kørte omgange. I de voksnes løb indlægges der spurtpræmier. Alle der har lyst til at deltage kan være med. Find en eller flere sponsorer. Der kan sponsoreres beløb pr. kørt omgang eller med et fast beløb pr deltager. Under og efter cykelløbet sælges forfriskninger og let grillanretning.

Overskuddet fra arrangementet går til forskønnelse i og omkring Hallen. Kom og vær med til et hyggeligt arrangement for hele familien.

Nærmere information om tilmelding følger.

Besøg på Stutteri Rose

FREDAG D. 27.8. KL. 19.00 – 20.30

VÆNGEGYDEN 14, SVANNINGE

Kurt Kamuk fortæller om et langt og spændende liv med heste som hobby, både som rytter, avler og dommer.

Alle er velkomne

Loppemarked gennem Svanninge-Millinge-Faldsled

**LØRDAG D. 28. OG SØNDAG D. 29. AUGUST
KL. 10.00-18.00**

Kontakt Ann Nøhr, mail: akn@fynskebank.dk

Østerby Bagerimuseum Assensvej 269, Millinge

**ÅBEN LØRDAG DEN 28.8 OG
SØNDAG DEN 6.9. KL. 13.00-17.00**

I år indvies en ny afdeling i særskilt lokale med bagerieffekter og andet historisk materiale, som ikke har tilhørt stedet oprindeligt.

Kom ind, se og hør fortællinger om det gamle bageri, som er bevaret intakt siden lukningen i 1975 med nuværende ejers far som sidste bagermester.

Bageribygningen er fra 1912, men der har været bageri på stedet fra 1860.

Alle er velkomne

Grete Hjorth design

Hattehuset, Hornegyden 16, Millinge

ÅBENT HUS LØRDAG D. 28.8. KL. 13.30-17.00

Efter en kedelig vandskade i butik/udstillingslokale er jeg nu klar med mine gamle/antikke hatte og værktøj til fremstilling af hatte, der kan opleves i butikken.

Jeg fortæller gerne historier om hattenes liv og værktøjets funktioner.

Måske ses vi!

Kirkegårdsvandring

Svanninge Kirke

SØNDAG D. 29.8. KL. 15.00

Mødested på kirkegården ved Bjergevej.

Birte Erbs Rasmussen, datter af Svanninges sidste sognerådsformand, fortsætter sin spændende beretning om familierne bag gravstederne på Svanninge Kirkegård

Arrangeret i samarbejde med Folkemindesamlingen

VM Blomster

Assensvej 273, Millinge

ÅBENT 10.00-18.00 I HVERDAGE

KL. 10.00-16.00 I WEEKEND, TIRSDAG LUKKET

Der kan i åbningstiden hentes halmballer til høstpyntning.

Skovdagplejen Skelmose

Kronborgvej bag Skelmosen

ÅBEN DAGPLEJE FREDAG D. 3.9. KL. 10.00-12.00

Der er kaffe på kanden.

Grubbe Mølle Grubbemøllegården 2, Svanninge

**FREDAG D. 27.8. KL. 19.00 – 20.30
VÆNGEGYDEN 14, SVANNINGE**

Åbent kl. 11.00 hver dag i høstfestivalugen.

Børnehaven Lillely Præstevænget 38, 5642 Millinge

ÅBENT HUS FREDAG D. 3.9. KL. 14.00-16.00

I er velkommen til at høre om Lillely og lave pandekager over bål.

Kunstnerne holder i år deres høstudstilling i Svanninge Sognegård.

DER ER FERNISERING MANDAG D. 30. AUGUST KL. 16.30 MED ÅBNINGSTALE AF SUSANNE JERVELUND

Følgende kunstnere deltager i udstillingen:

Jette og Peter Bork-Johansen,
Præstevænget 20, Faldsled
Rita Vikkelsø, Strandparken 44, Faldsled
Edel Østergård, Egevej 6, Faldsled
Ellen og Aage Jørgensen, Strandholmen 9, Faldsled
Phillip Streich, Assensvej 279, Millinge
Ole Frederiksen og Charlotte,
Østerbyvej 70, Millinge
Bente Cooper, Brahesvej 30, Millinge.
Ejvind Skov, Svanninge

KUNSTLOTTERI

Følgende kunstnere sponsorerer kunstlotteriet:

Jette og Peter Bork-Johansen
Anne Gerd Juul
Bente Cooper
Edel Østergård
Ole og Charlotte Frederiksen
Ellen og Aage Jørgensen

Udstilling af disse værker ses i Millinge Brugs fra den 14. august.

Lodder sælges ved de forskellige arrangementer i løbet af høstugen. Lodder sælges hver dag i Millinge Brugs.

Udtrækning af gevinsterne foregår lørdag den 5. september kl. 14.00 ved Millinge Brugs.

Jette & Peter Bork-Johansen Præstevænget 20, Faldsled

**ÅBENT HUS HVER DAG I HØSTFESTIVALUGEN
KL. 11-16**

Malerier og Keramik i "Mælkekørerens Hus"

Vi har åbent hus i teltet i skoven, hvor du kan se Peters farverige malerier, både i akvarel og akryl og Jettes både smukke og morsomme keramik.
Kh. Jette og Peter.

Historisk arrangement på Nørremarken 10

MANDAG D. 30.8. KL. 19.00 – 20.30

I samarbejde mellem Svanninge Folkemindesamling og ejerne af Nørremarken 10 fortælles om fortid og nutid på den højt beliggende ejendom, hvor vi kan nyde udsigt og natur.

Gåtur m. Susanne Jervelund og Flemming Brandrup

TIRSDAG D. 31.8. KL. 19.00

2. del af bevaringsværdige og fredede ejendomme i Svanninge. Den sydlige del af Brahesvej
Mødested Svanninge Kirkes parkeringsplads.

Antik Postludiet Assensvej 220 Millinge

VI HÅBER AT KUNNE HOLDE ÅBENT HVER DAG

Tlf. 3051 0822 www.postludiet.dk

Fyns største udvalg i Keramik og i Billedkunst. Kom og se vores store udstilling. Besøg også vores Loppemarked.

Høstfestivalgudstjeneste

ONSDAG D. 31.8. KL. 16.30

Gudstjeneste i Svanninge Kirke. Herefter er der spisning i Svanninge Sognegård kl. 18.00 med børnevenlig menu, pasta, kødsovs, salat og brød.

Menighedsrådet sponserer en del af middagen, så børn under 12 spiser gratis og for øvrige koster det 75,- kr/prs.

Cykeltur og petanque

FRA HAVNEN I FALDSLED ONSDAG D. 1.9. KL. 16.30

Vi cykler til petanquebanen i Svanninge, hvor vi hygger, spiller og – som noget nyt – spiser grillmad. Petanqueudvalget sørger for grill og mad til billige penge.

Alle er velkomne – tag en ven eller en nabo med...
– vi mødes på havnen kl. 16.30

Vild med vilje samt åben skolestue

ONSDAG D. 1.9. KL. 19.00-21.00

Åbnes 4 haver på Assensvej.
Se side 10 i dette blad.

Stegt flæsk og kagekonkurrence Sognegården, Kirkegyden 3, Millinge

TORSDAG D. 2.9. KL. 18.00

Kuvertpris 150 kr – børn u/12 år halv pris.
Lav en frugtkage og deltag i kagekonkurrencen. Der er kompetente dommere. Kager afleveres i Sognegården kl. 17-18.

Man kan vinde dejlige præmier.

Tilmelding til spisning til Ulla på 2026 8622
– senest d. 31. august.

Svanninge Folkemindesamling Kirkegyden 3

TORSDAG D. 2.9. KL. 16-18 OG 20-22

Særudstilling om Svanninge Sognegård i anledning af 70-året for den nuværende Sognegård, men med hele beretningen fra det gamle forsamlingshus blev bygget i 1904.

Udstillingen løber fra d. 4.8. til udgangen af oktober, men er åben i høstfestivalen torsdag.

Foredrag med Lars Simonsen

**FREDAG D. 3.9. KL. 19.30-21.30
I SVANNINGEHALLEN**

Ingen har gjort det før, ingen har forsøgt at svømme rundt om Danmark. Men det er ikke desto mindre det, Lars Simonsen har gjort.

- Kunne han svømme? Nej, ikke rigtigt, ca. 50 meter crawl.
- Havde han svømmet i åbent vand før? Ja, ca. 200 meter.
- Er han elitesportsudøver? Nej
- Er han elitesoldat? Nej
- Skal han have sin mor med? Ja, i kajak.

Forudsætningerne var ikke store, men viljen og troen på at det kunne lykkes fejler ikke noget.

Vesterhavet var en kæmpe udfordring, og ekspeditionen var i knæ, mor måtte opgive kajakken og gik på stranden i stedet for. Lars svømmede videre alene i det barske Vesterhav og nåede fra grænsen til toppen af Danmark som den første nogensinde.

Efter fire måneders svømning og 740 km måtte holdet, som bestod af Lars, mor Ilse og far Nils, dog opgive drømmen om, at nå rundt på en enkelt sæson. Men rundt det vil de, og lige nu svømmer Lars de sidste 560 km til Flensborg fjord og vil dermed blive den første til at svømme hele vejen rundt om Danmark.

Grin og græd med, når Lars fortæller om dette vanvittige eventyr, som pressede familien til det yderste, gav dem store oplevelser og nåede det vigtigste mål med ekspeditionen, nemlig at kurere Lars' mor.

Lars kommer gratis og holder foredrag, men til gengæld samles der ind til Julemærkefonden og Depressionsforeningen. Så indgangsprisen er en donation til en af de to organisationer. Enten på MobilePay til Julemærkefonden på 671041 eller Depressionsforeningen på 41436145 [Lars S] og mærk dem Depressionsforeningen. [Depressionsforeningen har desværre ikke deres eget MobilePay-nummer]. Man kan også lægge et kontant beløb ved indgangen.

Fitness og gymnastik ved FS ved og i Svanningehallen

LØRDAG D. 4/9

Kl. 8.30-9.30

Udendørs morgenyoga. Man skal selv medbringe liggeunderlag eller tæppe [rykker ind i tilfælde af regn].

Kl. 10.30-11.00

Udendørs step. Max antal deltagere: 18. Der er ingen tilmelding, det er bare at møde op, og når alle stepbænke er optaget, er der ikke plads til flere [aflyses i tilfælde af regn].

Kl. 10.00-10.45

Indendørs mediyoga for alle [kræver man kan ligge på gulvet].

Kl. 10.45-11.30

Mediyoga på stol, primært for ældre.

Kl. 14.00-16.00

Børnegymnastik. Redskaber, fangelege m.v.

Mange hilsner Pia

Dagli 'Brugsens høstmarked Assensvej 248, Millinge

LØRDAG D. 4.9. KL. 8.00-15.00

Program: kl. 8-9 Gratis morgenbord
kl. 10-14 Underholdning
kl. 12 Auktion /effekter kan ses fra kl. 10
kl. 14 Trækning af div lotterier

På pladsen er der ostemarked – frugt og grønt – lotteri – grillpølser – kolde fadøl – vand – vin – samt varme popcorn

Extra gode høsttilbud i butikken – loppemarked – stadesalg

Stadeplads kan bestilles ved Bent eller Jan.

Sensommer i Svanninge Bjerger Odensevej 160

SØNDAG D. 5. SEPTEMBER

KLOKKEN: 10.00 – 13.00

En formiddag med mange forskellige aktiviteter
Her nævnes blot;

- Halmborg/legeborg
- Sansevandring med naturguide
- Lortetur med kyndig biolog
- Mød naturkvæget i Svanninge Bjerger
- Bål og hygge
- Mulighed for at købe kød fra naturkvæget i Svanninge Bjerger.
- Snitteværksted
- Aktivitet for hele familien... og sikkert meget andet.

Gratis entré.

Høstfestivalgudstjeneste

ONSDAG D. 31.8. KL. 16.30

Gudstjeneste i Svanninge Kirke. Herefter er der spisning i Svanninge Sognegård kl. 18.00 med børnevenlig menu, pasta, kødsovs, salat og brød.

Menighedsrådet sponserer en del af middagen, så børn under 12 spiser gratis og for øvrige koster det 75,- kr/prs.

A.N. SERVICE
v/ Tømrmester Arne Nielsen

Grubbemøllegymden 20
5600 Faaborg
Tlf. 62618616-Bil 22337027

**Ny annonce -
Dalkilden**

Faaborg Hvidevareservice

Nyt liv til dine hvidevarer

Mørkebjergvej 7 A, 5600 Faaborg.

Tlf.: 62613096

Mail.: faaborg.hs@gmail.com

Web.: www.faaborghvidevareservice.dk

Murer

Tømrer

Murermester
Per Bekkelund ApS
Tlf. 62 61 75 20

CVR: 29150958

Endelig klar igen til

FEST

I SVANNINGE HALLEN

LØRDAG 30. OKTOBER 2021

Kæmpe
HALBAL

FOR DE VOKSNE

Med forfest

MUSIK AF

Kl. 17.00 - Baren åbner og forfesten starter

Kl. 18.30 - Vi er klar til en hyggelig aften

Kl. 01.00 - slut og tak for denne gang

KR. 300,-
PR. PERSON INKL.
3 RETTERS
MENU

Menu fra Restaurant Klinten

I løbet aftenen trækkes der
lod om 5 gavekort á 500 kr.
til Restaurant Klinten...

Billetter købes via:

www.faldsledsvanninge.dk

Bordreservation kontakt:

Ulla Bahl på 2026 8622

Med kvaliteten i højsædet og et særdeles kompetent og veluddannet personale, løser vi alt indenfor entreprenøropgaver

- Nedbrydning
- Jordarbejde
- Betonarbejde
- Anlægsarbejde
- Belægning
- Oprensning af forurening
- Landbrug
- Vintertjeneste
- Slamsugning og spuling
- Avanceret TV-inspektion med rapport
- Forsikringsskader – vi håndterer sagen
- Rep. af rørskade uden opgravning
- Alt indenfor kloakarbejde

Vi løser opgaver for både private, boligforeninger, store som små virksomheder og offentlige virksomheder.

Millinge
askinstation^{A/S}

Entreprenør – Aut. kloakmester

Egenskrog 12 • 5642 Millinge • Telefon 6261 9027

GRUBBE MØLLE

- den lokale vind- og vandmølle og et af de fineste møllesteder i Danmark

"Herregårde, kirker og møller har vi så mange af i Danmark", og vi behøver ikke bekymre os over, om de bliver bevaret eller ej." Det kunne lyde som en "kliche" og fordom overfor den danske kulturarv.

Der er ifølge Google 2.354 kirker og mere end 700 slotte og herregårde i Danmark. Ingen betvivler vist, at vi skal bevare vores kirker, slotte og herregårde. Men hvad med møllerne, som fortæller om udvikling af teknologi, landbrug, industri og fødevarer. Bør de ikke også bevares, selvom der ikke er så mange intakte tilbage.

Der kun er omkring 30 intakte fungerende vandmøller og godt 60 intakte vindmøller tilbage her i landet. Heraf er der kun 4 steder, hvor

vind- og vandmølle er bevaret på samme sted, hvoraf Grubbe Mølle er et af disse steder.

Det er vi ret stolte af, men vi er også meget bekymret over de fremtidige muligheder for at kunne bevare og opretholde denne flotte status.

Heldigvis er begge møller bygningsfredet, vindmøllen i 1959 og vandmøllen i 1997. Hertil kommer at omgivelserne er fredet i 2011. Så alt skulle jo være sikret på bedste vis.

Men desværre er myndigheders forvaltning af fredning lidt løsere, end vi måske havde troet muligt. Så det kræver løbende opmærksomhed omkring fremtidige planer, for at sikre at møllestedet kan bevares.

Arkitekt Søren Vadstrup, som blandt andet har skrevet flere bøger om bygningsrestaurering, har sammenlignet bevaring af vandmøller, med bevaring af bornholmerure.

Grubbe Mølle - Tørstige spåner.

Bygningen er urkassen, og den bevarer vi fordi bygningen er den del der er fredet gennem bygningsfredningsloven. Urværket svarer til kværne og hjul i møllen, og det er desværre ikke beskyttet ligesom vandføring, som svarer til lodder på uret, heller ikke er beskyttet. Men hvad er bevaring af urkassen værd, hvis ønsket er at bevare bornholmerure? Gennem arbejdet med kulturhistoriske bygninger viser det sig, at der er store udfordringer i at beskytte de sidste historiske møller. For andre kaldes omdannelse

af møllebygninger til bolig og kontor for "ejendomsudvikling" hvor bygningen bruges, mens resten smides væk.

Altså udfordringen er der og den er daglig og den er stor, hvis intakte møller skal bevares.

Bygninger og inventar skal naturligvis vedligeholdes og sikres, så det kan bevares i autentisk form. Det i sig selv er jo en udfordring. Både rent praktisk men også økonomisk. Især for der ikke gives tilskud til det der kaldes løbende vedligehold. Eksempelvis har vi lige nu opgaver på vindmøllen, som er anslået til at beløbe sig til omkring 2,5 mio. kr.

Noget er akut og burde have været ordnet for længst, mens andet er opgaver, som bør løses på et tidspunkt. Ved alle større opgaver skal Slots- og Kulturstyrelsen være med hele vejen og godkende alle dispositioner.

Opgaven vi står med lige nu, er af få beskrevet projektet og opdelt det er mindre dele, som det forhåbentligt kan være muligt at skaffe midler til.

Der blev dannet en bevaringsforening for møllerne i 1989; Grubbe Møllens Venner som gennem alle årene har støttet op om arbejdet på møllerne. Dels gennem hjælp ved arrangementer, og dels gennem økonomiske bidrag.

Det er vigtigt, at der er støtte og opbakning til bevaringsarbejdet.

Grubbe Mølle - Tomme spande juli 2021.

Men ligesom andre foreningers medlemmer bliver ældre, sker det også i mølleforeningen. Der er ikke så mange, der kan hjælpe med praktiske opgaver, men heldigvis er der stadig hjælp til kaffe og kage når det er det, der sker.

Vindmøllens spåntækning fra 1990 er et af de større projekter, som kræver løbende vedligehold. Dels er det vigtigt at holde spåntækningen hel og tæt, så møllens inventar kan bevares bedst muligt. Dels koster det mange penge, hvis det skulle blive aktuelt at skulle udskifte spåntækningen igen.

Vi har vist ment, at det var en større opgave at give spånerne træbeskyttelse, så det har været overladt til professionelle, både algebehandling og påføring af træbeskyttelse.

Men det bliver let til 100.000 kr. her og der, og mange projekter og ideer er blevet stoppet af den grund. Jeg besluttede derfor i år, at jeg selv kunne give spånerne en omgang træbeskyttelse. Og det lykkedes udmærket og jeg vil sige - lettere end jeg lige havde troet.

Førhen havde man ikke lifte, men da møllehatten kan drejes rundt, er det muligt at klare toppen af møllekroppen ovenfra.

Men med det klaret, forestår stadig det store restaureringsprojekt, som vi skal i gang med.

Grubbe Mølle - Udsigt fra hatten juli 2021.

Måske er der blandt læserne interesse for at støtte arbejdet med bevaring af de to lokale møller.

Det kunne enten være gennem et medlemskab af Grubbe Møllers Venner eller ved at være med til at løse praktiske opgaver i møllerne. Det første koster 50 kr. om året i kontingent, og de praktiske opgaver løser vi principielt den 1. lørdag i hver måned fra kl. 9-12 - og vi starter med kaffen.

Læs mere på www.grubbemoelle.dk

Grubbe Møllers venner Konto: 5056 1270955

Yderligere oplysninger hos Kirsten Jervelund på telefon 6261 9108.

Grubbe Mølle - Morgenudsigt fra vindmøllen juli 2021.

Alt murerarbejde

NYBYG, OMBYG SAMT TILBYG

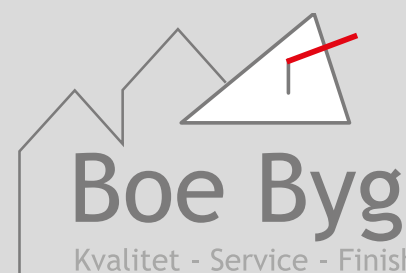
Reparation og vedligeholdelse

Badeværelser og vådrum

Flise- og klinkearbejde

Byggerådgivning

Fugearbejde

Murermester Kasper Boe Rasmussen

21417474

